

H A R M A N G Y A

A szövetkezeti eszme világünnepén.

Urunk oh add, hogy emelkedett lélekkel, a szeretet tiszta kékiő levegőjü egén át magas szárnyalással közeledjünk számolyodhoz e szent napon, ez egyetlen napon, amikor jó szándékuak vagyunk, amikor egymás szeretetéről, megbecsüléséről, támogatásáról fogadkozunk, a föld egész kerekén fehérek, sárgák, feketék, mi a Te fiaid, a testvérek, akik az év más napjain éhes ordások módjára csavarjuk ki felebarátunk szájából a falatot, hogy éhes vágyainknak uralomra törő sátáni hajlamainknak kinzó szükségét sima rafinált formák között kielégítsük, mi szegény komédiás, tévelygő emberek, akik annál kicsinyebb lelkűek tudunk lenni, minél inkább módunkban van, hogy nagy lelkűek lehessünk, akik Jánus-arccal imádkozunk Hozzád naponként, hogy segíts meg munkánkban, amely eredményességében talán valamelyik embertársunk eltiprását, gyöngítését, vagy éppen pusztítását fogja közvetlenül, vagy közvetve jelenteni, oh Uram bocsáss magadhoz a mai napon. Bocsáss meg nekünk, akik vallásunk lényege, a felebaráti szeretet ellen oly rettenetes javithatatlansággal és következetességgel vétkezünk 2000 esztendőn át. Uram! Magunkba szállunk, e napon egymás szívére akarunk borulni, mint igaz testvérek, mert mindnyájan a Te fiaid vagyunk „egymással egymásért“ akarunk szövetkezni a munkában és becsületesen védeni akarjuk egyenként gyöngye testvéreinket a szövetkezeti munka szívós szorgalmával és meggyőződéssel emberszerető őseréjével. Hitünk tántoríthatatlanul mélységes. Igerjük, hogy lelkünk emberszerető lángolásával világot fogunk gyújtani a sötétség veszélyei között tévelygő millióknak. Szent tüzi sziveink máglyájára hordjuk az emberi meg nem értésnek, véres rögü viszálykodásának, szentségteien kezü háborus testvérgyilkolásnak megdöbbenően lealacsonyító, sötét és szomorú emlékeit. Oh add áldásodat a szövetkezeti tavasz sokat ígérő vetéseire és vezess megértő karjai közé minden becsületes munkástenyerü népet, hogy jöjjön el a Te országod és legyen meg a Te akaratod. Amen.

Az ország és vámhatárok üzletes törpe korlátai felett az isteni emelkedettség magasságával tervszerű munkával keresik már egymást az embermilliók. Azt keresik, amiben egyek, ami közös vágyuk és életük, és már lassan inogni kezdenek a válaszfalak, melyek mögött a gyűlölet és a háboru örök jogát és szükségét hirdetik a szellemiség örökéletű magas ideáljai iránt érzéketlen, öröklött majomlelkűség kicsinyhitű embertörpéi. Hazug eszmék színes rongyai között kóválygó embertömeg megújja már a vásári lármát, következetesen csalódott beteg lelke a leegyszerűsített igazságok tisztavizü patakjai mellé az emberi munka békés zöldvetései közé vágyik és a megtévesztésre szánt célok ezerféle komplikáltságától lelkiismeretlenül hazug szó és eszme áradatából egy őszinte emberi ölelésért kiált a világ és az örök életű emberi társadalom lelkiismeretéhez. Érti már, hogy mindennel szemben, ami elválaszt bennünket, arculatunkhoz és rendeltetésünkhöz egyedül méltó nagy emberi szolidaritás és szövetkezés minden téren volt mindig felekezeti és nemzeti kölömbőség nélkül az a hatalom, ami az emberi élet elmulhatatlan történelmi értékeit egy boldogabb jövődő számára megszülte.

* * *

Álljatok meg rohanó, verejtékező embertömegek, egy fenséges pillanatra a szövetkezeti gondolkodó munka hitvallásának világ ünnepén! Ime 32 nemzet őszinte lelkü fiai nyujtanak most már öntudatos kezet egymásnak, segítséget kérve és támogatást ígérve egy tökéletesebb, emberibb, testvériesebb gazdasági rend munkálásához. A szövetkezeti hitvallás eszméi és békés zsoltárai hangzanak ma el 32 nemzet millió fiainak ajkáról és egy boldogabb jövő emberi-ség felé fordul ma vágyó tekintetük.

El jön, el fog jönni, el kell jönnie a szövetkezés ígérlet földjének, hol testté válik az ige és nem pusztán csengő, hazug szó ajkunkon többé a „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!“

Dr. Harmath János.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

Az új árdragítási törvényről.

II.

Azok ellen, akik e törvény rendelkezése ellen vétnek, a törvény szigorú büntetést állapít meg, 3 hónaptól 1 évig terjedhető elzárással; 5000—20.000 Leig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja azokat, kik a szabad verseny elnyomása és áremelés végett a belföldi piacon árut és élelmiszert halmoznak fel, tullepik rendes kereskedői szükségleteiket.

Ugyanezen büntetéssel sújtatnák azok, akik hamis hírek terjesztésével, vagy csalárd eszközökkel kísérik meg jogtalan áremelkedést előidézni, vagy akik árut, vagy élelmiszert visszatartanak, vagy összejátszanak, hogy azokat csak bizonyos áron adják el, vagy akik ígérésekkel, fenyegetéssel befolyásolják a többi elárúsítókat arra, hogy tagadják meg az árusítást, vagy emeljék a fennálló árakat.

10.000—30.000 Leig terjedő birsággal, vagy 15 naptól 1 hónapig terjedő elzárással büntetnek, akik áthágják, vagy megkísérik áthágni a maximális árakat, vagy a 20, illetve 30%-ban megszabott nyereséget. Visszaesés esetén fogóság büntetés kiszabása kötelező.

Aki megcsalja a vevőt azáltal, hogy egyik cikket a másik helyett ad el, vagy más gyártmányu, minőségű, vagy eredetű árut szolgáltat ki, mint amilyent a vevőnek bemonnd, aki hazug számlát ad bármely célból, 3 hónaptól egy évig terjedhető elzárással és 3.000—15.000 Leig terjedhető pénzbírsággal büntetetik. Hamis számla használata miatt a büntető törvénykönyv szerint is el lehet járni. Ugyanezen büntetéssel sújtandók, akik kereskedelmi cikket hamisítanak, ha ilyeneket tudatosan áruba bocsátanak.

Ha ezen büncselekmények elkövetése folytán elért törvénytelen haszon nagyobb, mint a büntetésül előírt büntetés maximuma, akkor ezen legnagyobb büntetés az elért haszon kétszeresére emelhető fel és ha az illető kereskedő, elárúsító helye 7 naptól 15 napig terjedhető időre be is zárható.

Ha a fenti cselekményeket valamely társaság nevében annak megbizottjai, igazgatói, képviselői, vagy felügyelői követik el, az illetőre kiszabandó személyes büntetésen kívül a társaság is

50.000—500.000 Leiig terjedhető bírsággal sújtható.

Aki ellen több cselekmény miatt indították meg az eljárást, ezen törvény alapján a büntetések maximuma alkalmazható. Akit 2 éven belül újból büntettek meg ezen törvény alapján, visszaesőnek tekintetik és kétszeresen fog alkalmaztatni ellene a büntetés maximuma. Bűnsegédeknek tekintendők azok is, akik tudatosan részt vesznek az ezen törvény által büntetendő cselekmény előkészítésében, vagy végrehajtásában, vagy akik a tettest kioktatják a cselekmény elkövetésére. A bűnsegédek, a törvényben meghatározott eseteken kívül, enyhébb büntetésben részesülnek.

Sulyosan bünteti a törvény a mérlegelési, vagy sulyhiányokat.

A törvény büntetéssel sújta azon fogyasztókat is, akik tudatosan magasabb összeget fizetnek a maximált áraknál. Büntetésük 200—2.000 Leiig terjedhet.

Egyelőre ezeket tartottuk szükségesnek közölni a törvényből. A végrehajtási utasítás megjelenése után egyes részletekre még visszatérünk.

A központ közleményei.

Házasság. Örömmel hozzuk szövetkezeteink tudomására, hogy a központ tisztviselői közül az elmúlt héten ketten kötöttek házasságot: Tóth György központi raktárunk helyettes főnöke tartotta esküvőjét Gál Mária Terézia urleánnyal, központi tisztviselőnővel; és Csáky János könyvelési osztályunkba beosztott tisztviselő kötött házasságot Nagy Anna urleánnyal.

Könyvelési osztályunk értesíti a szövetkezeteket, hogy a folyó év első feléről lezárt folyószámlakivonatokat ajánlott levélben a jövő héten valamennyi szövetkezethez kiküldi s egyben felkéri a szövetkezeti könyvelő urakat, hogy a folyószámlakivonatokat megérkezésük után azonnal vizsgálják felül pontrólpontra. Összehasonlítandók a folyószámla összes tételei a szövetkezetenél vezetett Hangya számlával. A folyószámlakivonat revíziója alkalmával talált eltérésekről postafordultával tegyenek részletes és kimerítő jelentést, hogy a reklamáció azonnal elintézhető legyen. Felhívjuk továbbá figyelmüket arra is, hogy az egyenleg-elismerő levelet írásbeli közleményekre egyáltalában ne használják, csupán csak 2 igazgatósági tag cégszerűen írja alá, ha az egyenleg helyességét elismerhetik. A reklamáció tehát külön levélben irandó meg.

Áruosztályunk felhívja a szövetkezetek figyelmét a kőmenymag gyűjtésére, tekintettel arra, hogy központunk igen kedvező árat fog az összegyűjtött kőmenymagért fizetni.

Miután nemsokára a kőmenymag megéri, a gyűjtés és szárításra vonatkozó intézkedések mielőbb megteendők.

Ügyvezetés.

Félévi leltározás.

A helyes szövetkezeti ügyvezetés megköveteli, hogy a szövetkezet árukészletét évenként többször, de legalább is kétszer felleltározzuk, mert a legmegfelelőbbben csak gyakori leltározás mellett tudjuk azt állandóan ellenőrizni. Helyesnek tartjuk és tanácsoljuk ezért, hogy a félév végén mindenik szövetkezet vezetősége saját hatáskörében, házilag tartsa meg a leltározást és győződjék meg a kezelés helyességéről.

A leltározással járó fáradságot és munkát, valamint a közreműködő vezető tagok napidijaival járó költséget ne sajnálják a vezetőségek, mert az meghozza gyümölcsét. A leltározás ugyanis megvédi a szövetkezetet a boltossal való elszámolásból eredő nagyobb meglepetésektől, módot nyújt a vezetőségnek, hogy árukészletét idejében apassza, hogy a raktáron levő idénycikket, ha kereslet előtt áll, idejében előkészítse az eladásra, ha pedig idejét multa és a raktározás folytán elértéktelenednek, vagy mennyiségéből veszítene, úgy gondoskodik arról, hogy vagy árverés, vagy árleszállítás és kihirdetés útján attól megszabaduljon. Nem kelendő, selejtes áru alapos árleszállítása, rögtönzött árverése közvetlenül a leltár után végrehajtva, kamatvesztéstől, a forgó tőkének tulságos leköltöttségétől menti meg a szövetkezetet.

A becsületesen sáfárkodó boltkezelő a leltározást saját megnyugtatóra is szívesen veszi, mert jól tudja, hogy a rövidebb időközökben megejtett elszámolás még az esetleg önhibáján kívül felmerülő hiányoktól is megóvja. A szövetkezet érdekében pedig annál kívánatosabb, mert nemcsak a hiányoknak veheti elejét, amit az áruértékek és az óvadékok összegei között fennálló aránytalanság nagyon is indokoltá tesz, de még az a körülmény is, hogy a leltározással kapcsolatos ellenőrzése a hitelezésnek módot nyújt az ezek korlátozása, vagy beszüntetése iránt hozott igazgatósági határozatok érvényszerzésére.

A leltározásnál szükséges tudnivalókat az évvégi leltározás alkalmával leközöltük, folyó évi január hó 7-ikén

megjelent 1. számú Hangya lapunkban pontosan megtalálják az ügyvezetők azokat.

Felkérjük ennél fogva az ügyvezetőket, kivéve azon szövetkezeteknél, hol közelebből ellenőrünk közreműködése mellett leltárt vettek föl, a leltározást minél előbb ejtsék meg és annak eredményéről értesítsék központunkat, hogy az esetben, ha nagyobb hiány állott elő, a leltár sürgősebb, esetleg azonnali felülvizsgálatát és a hiány helyességének megállapítását elrendelhessek.

Szövetkezeti hírek.

Szövetkezeti eredmények. A maros-torda megyei *mezőfelei* szövetkezet 15 éves multra tekint vissza, mely idő alatt a legszerényebb keretből küzdött fel magát a legeredményesebb szövetkezetek közé. Ezáltal legszebb bizonyítékot szolgáltatott a szövetkezet arra, hogy a központi tanácsok, figyelmeztető utmutatások betartása és a szövetkezeti követelmények megértése, a szabályok követése mellett a fejlődés és gyarapodás mily sikeresen és gyorsan érhető el és hogy a szövetkezeti célok megvalósítása nem egy elérhetetlen vágy és reménység, hanem kitartó, odaadó munkával és vezetéssel minden szövetkezet által kiküzdhető. Az aránylag kicsiny taglétszámmal és alaptőkével bíró szövetkezet az utóbbi években helyes üzleti érzékkel forgalmát jelentékenyen megnövelte anélkül, hogy terhes kölcsönöket vagy hiteleket vett volna igénybe, csupán csak betartva azon legfőbb szövetkezeti szabályt, hogy a szükségleteket kielégítő kisebb árukészlettel minél többször megforgassa. Így például jelen évben is 6 hónap alatt már 9-szer forgatta meg árukészletét, minek eredményeként a múlt évben lebonyolított 408.000 Lei forgalommal szemben már 245.000 Leit forgalmazott ez évben. Elért sikereit fényesen igazolja az is, hogy 1920-ban 60.000 koronát osztott ki a tagok közt vásárlási visszatérítésként, ami a tagok ragaszkodását és szeretetét szövetkezetükkel szemben nagyon kifejeztette. A szövetkezet vagyoni helyzete igen örvendetesnek mondható, mert tulajdonát képezi egy szép szövetkezeti ház és ingatlan, melyeknek jelenlegi értékük 100.000 leire tehető. Tartozása nincs, mert a központtal való szoros kapcsolatban árurendeléseinek fedezésére befolyó pénzt rendszeresen átutalja. A szövetkezet értékesítéssel is foglalkozik, amennyiben a lakosság által sásból készített háziipari cikkeket forgalomba hozza. Ezáltal is a tagok gazdasági érdekeit kívánja előbbre vinni.

A „Hangya” című mellékletet szerkesztli:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANOYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. 6 E. Utikára.

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA” SÓSBORSZESZT!